

Tristan och Isolde

Eva Brenckert • Lars Oluf Kolsrud

Tristan och Isolde

Eva Brenckert • Lars Oluf Kolsrud

Böcker i serien Barnens klassiker:
Tristan och Isolde (2004)

 Lindskog & Förlag
www.lindskogforlag.se
Stockholm 2004

© Text - Eva Brenckert
© Bild - Lars Oluf Kolsrud
Redaktör Barnens klassiker: Lennart Lindskog
Grafisk form: Hanna Ländin & Jenny Berggren

Första upplagan, första tryckningen
Tryck: Società Editoriale Grafiche AZ, Verona 2004

ISBN 91-85311-00-6

Det var en gång en kung och en drottning som levde i landet Lonnois. De var mycket lyckliga och tillsammans väntade de sitt första barn. Men en dag anföll fienden landet och kungen måste ge sig ut i strid. Tiden gick och drottningen väntade på att kungen skulle komma tillbaka. På dagarna stod hon och såg ut över fälten, om nätterna låg hon vaken och lyssnade efter hovslag. Så en dag knackade det på slottets port. En budbärare stod utanför porten. Han förde med sig ett sorgebesked. Kungen hade dött i striden.

Den unga drottningen sörjde kungen så mycket att hon varken förmådde äta eller sova, och för var dag som gick blev hon allt svagare. Men en morgon födde hon med sina sista krafter en son. Varsamt la hon den lilla pojken på sitt bröst och sa:

– Du är det vackraste barn som någonsin fötts.

Men du är född i stor sorg och därför döper jag dig till Tristan.

Sedan dog hon med barnet i sina armar.

Samtidigt som drottningen dog stormade fienden in i slottet. En av kungens närmaste män, Rohalt, tog med sig det nyfödda barnet till sin familj. För att inte soldaterna skulle döda Tristan låtsades Rohalt att Tristan var ett av hans egna barn.

Rohalt bodde i ett litet hus intill slottet. På dagarna lärde barnens lärare Gorvenal dem att rida och jaga, att smyga tysta som lodjuret i skogen och att simma snabbt som delfinen i havet. På kvällarna samlades Gorvenal och familjen framför elden i köket och sjöng. Tristan tyckte mycket om att sjunga och lärde sig snabbt många melodier på harpa.

Åren gick och Tristan växte. Snart var han en lång och bredaxlad ung man med tjockt

mörkt hår.

En dag när Tristan strövade omkring i hamnen mötte han en handelsman klädd i en vid purpurröd kappa. Handelsmannen frågade om Tristan hade lust att stiga ombord på hans fartyg. Tristan som var en nyfiken ung man tackade ja.

Skeppet var fyllt med varor som handelsmannen ville sälja. Tristan kände på lena tyger, luktade på exotiska kryddor och vägde tunga guldsmycken i sina händer. När Tristan hade sett alla dyrbarheterna satte sig de båda männen under däck för att spela tärning.

Efter en stund gungade båten till så häftigt att tärningen rullade iväg över golvet. Tristan rusade upp på däck och såg att skeppet var långt ute på havet. Han försökte hoppa över bord, men besättningen hindrade honom. Trots att Tristan slogs som en vildkatt hade

han ingen chans.

När Tristan inte orkade kämpa längre hände något märkligt. Himlen mörknade och det blåste upp till storm. I sju dagar och sju nätter gick vågorna höga som hus. Fartyget kastades fram och tillbaka och sjömännen ropade och grät. Till slut förstod sjömännen att det var havet som hämnades på dem för att de rövat bort Tristan. Då satte männen Tristan i en båt, och med ens tittade solen fram och havet blev alldeles stilla.

Tristan var nu ensam ute på havet. Men vågorna ville honom väl, och snart hade de fört honom till en vik där han vadade i land. Han klättrade upp på toppen av ett berg och såg ut över ett landskap med grönskande fält och vidsträckta skogar. Tristan hade kommit till Cornwall. Det var det land där Tristans mor hade vuxit upp och där hans morbror var kung. Men

inget av detta visste Tristan något om.

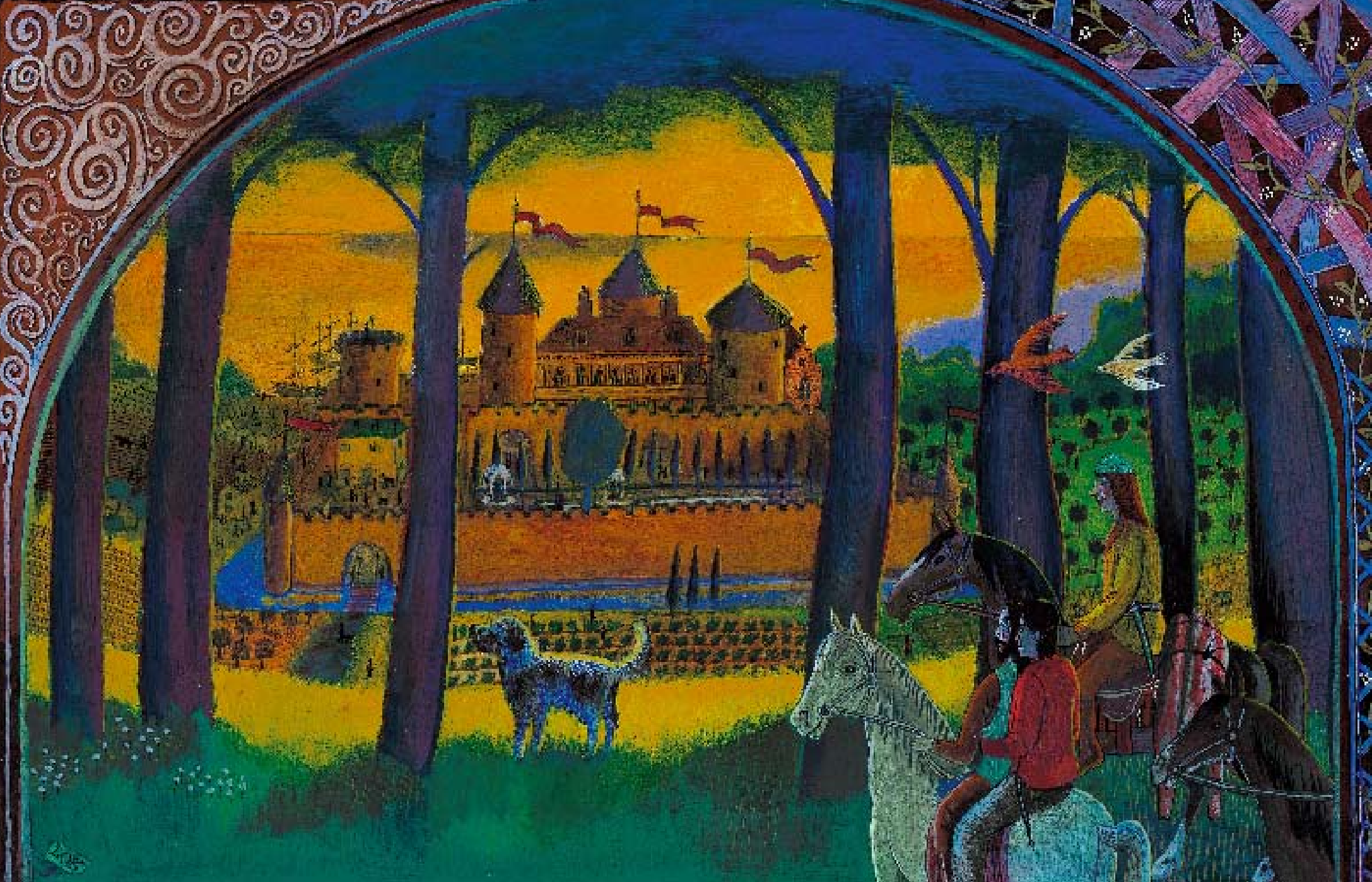
Tristan som var både hungrig och trött sjönk ner i gräset och somnade. Men strax väcktes han av hundskall. Genom några buskar rusade en hjort fram med två hundar i hälar. Hundarna anföll hjorten och högg djuret i strupen så att det föll blödande till marken. Några jägare hoppade av sina hästar och började skära i hjortens sidor. Tristan reste sig upp och iakttog jägarna. Efter en stund sa han:

– Varför gör ni så där? Jag ska visa er ett bättre sätt att stycka en hjort på.

Tristan drog upp sin kniv och började skära i djuret. Jägarna tittade storögt på när han arbetade. Aldrig hade de sett en hjort styckas på det viset tidigare. De lovordade honom för hans skicklighet och bjöd honom att träffa deras kung. Tillsammans spände de fast köttet på hästarna och gav sig av.

Snart skymtade slottet Tintagel som en silhuett mot den ljusa skymningshimlen. Jägarna blåste i sina horn och strax syntes kung Marc framför slottets port. När de kom in på slottsgården var Tristan så trött att han inte orkade sitta upprätt på hästen längre. Han gled av hästen och blev liggande på marken. Kungen som inte hade några barn fylldes av ömhet när han såg Tristan. Han lyfte upp honom och bar in honom i slottet.

Tristan fick ett varmt bad, och när han vilat åt kungen, hans män och Tristan av den nystekta hjorten. Kungen som var på gott humör bad några spelmän att hämta sina instrument. Musiken kom Tristan att tänka på kvällarna med sin familj i Lonnois, och han bad att få låna en harpa. Sakta började han knäppa på strängarna och sjöng den ena sången efter den andra. Det blev alldeles stilla i rummet. Alla

lyssnade på harpans toner och Tristans sång. Ingen på slottet hade hört så vackra melodier tidigare. När Tristan slutat spela satt kungen orörlig med slutna ögon en lång stund.

Från den natten sov Tristan i Marcs rum tillsammans med kungens närmaste män. Om

dagarna jagade han med kungen och hans baroner. På kvällarna när kungen var sorgsen spelade han på harpan och sjöng de sånger han lärt sig som barn. Kungen glömde då sina bekymmer. Tonerna från harpan gjorde honom varm och glad.

När Tristan hade försvunnit från Lonnois tog Rohalt och Gorvenal ett skepp och gav sig iväg för att leta efter honom. De styrde mot Irland. Men på vägen dit blåste havet upp till storm och skeppet förliste. Med hjälp av några bräddor flöt Rohalt och Gorvenal mot en klippig kust och lyckades ta sig i land. I flera dagar vandrade de och nådde så småningom Tintagel där de träffade Tristan och kung Marc. Rohalt visade Marc ett armband som kungen en gång gett Tristans mor. Marc kände genast igen smycket och utbrast:

– Så du är min systerson Tristan! Det var därför jag kände mig som en far för dig redan första gången jag såg dig utanför Tintagel.

Rohalt och Gorvenal berättade att fienden fortfarande härskade i Lonnois, och snart reste de tillbaka till sitt land tillsammans med Tristan. Där samlade de många tappra krigare, och ge-

mensamt lyckades de driva ut fienden ur landet. Tristan som inte själv ville styra landet krönte Rohalt till kung.

Tiden gick och Tristan började längta tillbaka till Cornwall. Han tyckte mycket om sin styvfar Rohalt, men saknade ändå Marc som tagit emot honom som sin egen son. En dag sammankallade Tristan därför sina män och sa att han ville återvända till Tintagel. Några dagar senare tog Tristan farväl av Rohalt, och tillsammans med Gorvenal gav han sig av till Cornwall.

Kung Marc sken upp när han såg Tristan och Gorvenal komma gående över slottsgården. Bredvid Tristan hoppade hans hund Husdent glatt omkring.

– Min kära systerson, det var minsann en angenäm överraskning att se dig här igen. Du är alltid lika välkommen att bo på Tintagel, sa kungen.

Från den dagen sov Tristan åter i kungens rum.

Under den här tiden var Irland ett mäktigt land som krävde att en gång om året få trehundra pojkar och trehundra flickor i skatt av Cornwall. Kung Marc hade under många år låtit bli att överlämna barnen. Därför sände kungen av Irland jätten Morholt för att hämta dem.

Alla var rädda för Morholt. Han var dubbelt så lång som andra män och var tvungen att böja ryggen djupt för att komma in genom Tintagels port. Ögonen lyste gula och hans kropp var full av hår. När Morholt kommit in på slottsgården bad han att få träffa kungen. Marc och hans män tog emot honom i en av slottets salar. Där framförde jätten sitt budskap:

– Kungen av Irland hälsar att om någon av Cornwalls män törs utmana mig i strid och vinner så slipper ni för alltid betala skatt. Men om

ingen vågar anta utmaningen tar jag med mig barnen när jag åker i gryningen.

Det blev alldeles tyst i salen. Till och med fåglarna utanför fönstren slutade att sjunga. Då reste sig Tristan upp och gick fram till Morholt. Med en hastig rörelse kastade han sin handske framför jättens fötter. Ingen av de andra männen tittade upp. Tristan var yngst av kungens män, ändå var han den modigaste.

Morholt hade bestämt att kampen skulle äga rum på en av öarna utanför Cornwalls kust. Kungen bönade och bad Tristan att inte utmana Morholt, men Tristan stod fast vid sitt beslut. Natten före striden låg Tristan och såg ut genom ett fönster. Himlen var täckt av moln, men plötsligt lystes mörkret upp av en blix. Tristan tog detta som ett tecken på att han skulle strida lika snabbt och starkt som blixten. Hans oro försvann och han somnade och sov tungt tills

dess att Husdent slickade honom i ansiktet med sin långa sträva tunga.

Strax före soluppgången seglade Morholt och Tristan iväg i var sin båt. Morholt styrde ett fartyg med purpurfärgade segel och Tristan en enkel skuta. När de stigit i land på ön surrade Morholt fast sitt skepp vid ett träd, medan Tristan sköt ut sin båt i havet. Morholt utbrast då förvånat:

– Vad gör du? Är du redan beredd att ge upp?
– Endast en ska komma levande från ön. Och då räcker det med en båt, svarade Tristan.

Ingen såg den hårda kampen, men under dagarna som följde ekade fasansfulla skrik över havet, och människor som väntade på stranden kröp tätt samman av rädsla.

Efter tre dagar syntes Morholts skepp vid horisonten. Genast började Morholts män att

dansa och ropa "Leve Morholt, den oslagbare!" Men när båten närmade sig blev Tristan synlig i fören. Cornwalls pojkar och flickor kastade sig då i vattnet för att simma och möta honom.

Människorna som var samlade vid stranden jublade när Tristan vacklade ur båten. På skeppets botten låg Morholt död med spetsen från Tristans svärd inborrad i huvudet. Men Tristan hade blivit skadad och blodet strömmade ur hans sår. Kungen tog Tristan i sin famn och bar honom än en gång till slottet.

Morholts män lämnade nedslagna Cornwall och satte kurs mot Irland. Där överlämnade de Morholts kropp till kungafamiljen. Morholts systerdotter, Isolde den Blonda, grät och drog ut svärdspetsen ur sin älskade morbrors huvud. Därefter gömde hon spetsen i sitt smyckeskrin.

Tristan hade blivit förgiftad av Morholts lans. Hans sår luktade och giftet spred sig i kroppen. Ena stunden var han genomblöt av svett, i nästa skakade han av köld, och det tjocka håret trasslade ihop sig till stora tovor. Kungen, Gorvenal och Dinas av Lidan, en av kungens baroner, var de enda som vakade över honom. Inga andra stod ut med den förfärliga stanken.

En morgon var Tristan så svag att han inte orkade resa sig upp. Han bad då kungen att lägga honom i en liten båt utan varken åror eller segel. Det enda han ville ha med sig var sin harpa.

– Låt havet göra vad det vill med mig under mina sista timmar, viskade Tristan.

Kungen, Gorvenal och Dinas av Lidan grät, men gjorde som Tristan bad. Med tungt hjärta sköt de ut båten i havet. Därefter satte de sig

i sanden och såg hur båten blev mindre och mindre. Inte förrän den var helt försvunnen lämnade de stranden.

Tristan visste inte hur länge han hade legat i båten. Dagarna hade mörknat och nätterna hade ljusnat om och om igen. Ibland var det stjärnorna som talade med honom, ibland var det solen. Han brydde sig inte om vilket. Då och då rörde sig hans fingrar över harpans strängar. Havet tog emot tonerna och förde dem vidare.

En morgon hörde några fiskare harpans sång. De stannade upp i sitt arbete och undrade var de sällsamma tonerna kom ifrån. Så fick de syn på båten som guppade på dyningarna. Först blev männen rädda och trodde att det var döden som kommit för att hämta dem. Men sedan sa de till varandra att döden inte kunde spela så vackert. Solen hade börjat gå upp, och

när fiskarna nådde båten föll de första strålarna på Tristans medtagna ansikte.

Tristan hade kommit till Irlands kust, och fiskarna bar honom till ett stort slott där Morholts syster, drottningen av Irland, och hennes dotter Isolde den Blonda bodde. Isolde som visste allt om hur man botade sjukdomar och drev ut gifter förde in Tristan till kvinnornas rum. Där gned hon in Tristan med läkande örter och växter.

Ingen av Morholts män som bodde på slottet kände igen Tristan, eftersom han var så mager och hade sår över hela kroppen. Men ju friskare Tristan blev, desto räddare blev han för att bli upptäckt. Så en natt klättrade han ut genom ett fönster och ner för slottsväggen. Han letade sig fram genom skogen, och i gryningen nådde han hamnen Weisefort. Ett stort skepp höll på att hissa segel och Tristan steg ombord. Skep-

pet var på väg till Cornwall.

I hamnen nedanför Tintagel gick Marc omkring med Tristans hund. Solen var på väg att gå ner när han såg ett skepp avteckna sig mot horisonten. Kungen stannade upp och följde fartyget med blicken. Plötsligt började Husdent skälla och vifta på svansen. Kungen tittade förvånad på Husdent. Sedan Tristan lämnat Cornwall hade Husdent mest legat och gnytt på golvet i kungens rum. Så såg kungen åter mot skeppet, och nu tyckte han sig skymta Tristan i fören. Kungen blev rädd, eftersom han trodde att Tristan var död. Men när skeppet lagt till i hamnen och Husdent med höga glädjetjut hoppade upp mot Tristans bröst förstod kungen att det inte var något spöke han sett. Han sprang upp på landgången och tog Tristan i sin famn. Både kungen och Tristan var så glada över att se varandra att de glömde bort hur smal landgång-

en var. De föll i vattnet med ett plask så stort att det stänkte ända upp till Tintagels tinnar och

torn. Husdent hoppade efter och tillsammans simmade de i land.

